

RICHTLIJN ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING BACHELOROPLEIDINGEN

(M.U.V. UCT ATLAS)

2017-2018 aangepast voor 2018-2019

De decaan van de faculteit,

Behavioural, Management and Social Sciences

gelet op de artikelen 9.5, 9.15, eerste lid, onder a, 7.13, eerste en tweede lid, 9.38, onder b, en 9.18, eerste lid, onder a, en 7.59 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

gehoord de instemming dan wel het advies van de opleidingscommissie en de instemming dan wel het advies van de faculteitsraad,

besluit vast te stellen de onderwijs- en examenregeling van de hierna genoemde opleidingen:

Communication Science (BSc COM)

Management, Society and Technology (MS&T)

International Business Administration (IBA)

Industrial Engineering and Management science (BSc IEMs)

Onderwijskunde (OWK)

Psychology (PSY)

INHOUDSOPGAVE

PARAGRAAF 1 - PARAGRAAF 1 - ALGEMENE BEPALINGEN	4
Art 1.1 - TOEPASSELIJKHEID VAN DEZE REGELING	4
Art 1.2 - BEGRIPSBEPALINGEN	4
PARAGRAAF 2 - PARAGRAAF 2 – TOELATING	9
Art 2.1 - VOOROPLEIDINGSEISEN	9
Art 2.2 - TAALEIS BACHELOROPLEIDING BIJ BUITENLANDS DIPLOMA	9
Art 2.3 - TOELATINGSONDERZOEK OF COLLOQUIUM DOCTUM	9
PARAGRAAF 3 - PARAGRAAF 3 - INHOUD EN INRICHTING VAN DE OPLEIDING	10
Art 3.1 - DOEL VAN DE OPLEIDING	10
Art 3.2 - INRICHTING VAN DE OPLEIDING	10
Art 3.3 - TAAAL WAARIN DE OPLEIDING WORDT VERZORGD	11
Art 3.4 - VRIJSTELLING	12
Art 3.5 - VRIJ ONDERWIJSPROGRAMMA	12
PARAGRAAF 4 - PARAGRAAF 4 - ONDERWIJS EN TOETSING	13
Art 4.1 - ALGEMEEN	13
Art 4.2 - MODULES	14
Art 4.3 - INSCHRIJVING VOOR DE ONDERWIJSEENHEID EN DE TOETSEN	14
Art 4.4 - MODULEBESCHRIJVING & TOETSSHEMA	14
Art 4.5 - MONDELINGE TOETSEN	15
Art 4.6 - TERMIJN BEOORDELING, TENTAMEN- EN TOETSDATUM	16
Art 4.7 - GELDIGHEIDSDUUR	17
Art 4.8 - NABESPREKINGS- EN INZAGERECHT	17
Art 4.9 - BEWAARTERMIJN TOETSEN	17
Art 4.10 - EVALUATIE VAN ONDERWIJS	18

PARAGRAAF 5 - PARAGRAAF 5 – EXAMENCOMMISSIE, EXAMEN, OPLEIDINGSCOMMISSIE	19
Art 5.1 - EXAMENCOMMISSIE	19
Art 5.2 - EXAMEN	19
Art 5.3 - GRAAD	20
Art 5.4 - GETUIGSCHRIFT	20
Art 5.5 - CUM LAUDE	21
Art 5.6 - OPLEIDINGSCOMMISSIE	21
PARAGRAAF 6 - PARAGRAAF 6 - STUDIEBEGELEIDING EN (BINDEND) STUDIEADVIES 22	
Art 6.1 - STUDIEVOORTGANGSOVERZICHT	22
Art 6.2 - STUDIEBEGELEIDING	22
Art 6.3 - (BINDEND) STUDIEADVIES	23
Art 6.4 - UITSTELLEN STUDIEADVIES	24
PARAGRAAF 7 - PARAGRAAF 7 - STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING 26	
Art 7.1 - STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING	26
PARAGRAAF 8 - PARAGRAAF 8 - WIJZIGINGEN, OVERGANGSREGELINGEN, BEROEP EN BEZWAAR 28	
Art 8.1 - STRIJDIGHEID MET DE REGELING	28
Art 8.2 - FOUTEN OF ONVOLLEDIGHEDEN IN DE ADMINISTRATIE	28
Art 8.3 - WIJZIGING REGELING	28
Art 8.4 - OVERGANGSREGELING	28
Art 8.5 - BEOORDELING ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING	29
Art 8.6 - BEROEP EN BEZWAAR	29
Art 8.7 - HARDHEIDSCLAUSULE	29
Art 8.8 - BEKENDMAKING	30
Art 8.9 - INWERKINGTREDING	30

Bijlage: Reglement inzake Orde, Calamiteiten en Fraude

PARAGRAAF 1 - ALGEMENE BEPALINGEN

Toelichting: instemmingsrecht UR, instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

Art 1.1 - TOEPASSELIJKHEID VAN DEZE REGELING

- 1) De onderwijs- en examenregeling is van toepassing op alle studenten die staan ingeschreven bij de betreffende opleiding.
- 2) *Voor studenten die onderwijs volgen dat wordt aangeboden door een andere opleiding gelden de regels met betrekking tot de toetsing die zijn vastgelegd in het betreffende toetsschema, in de OER van de betreffende opleiding en in de regels en richtlijnen van de examencommissie van de betreffende opleiding. De beslissing over bijzondere voorzieningen conform artikel 6.2.5 is voorbehouden aan de examencommissie van de betreffende opleiding.*
- 3) Voor elke opleiding bestaat een opleidingsspecifieke bijlage.
- 4) Per opleiding vormen dit algemene deel en de opleidingsspecifieke bijlage samen de onderwijs- en examenregeling voor de betreffende bacheloropleiding.
- 5) Het algemene deel en de opleidingsspecifieke bijlage van de onderwijs- en examenregeling worden vastgesteld door de decaan.
- 6) Voor de Engelstalige bacheloropleidingen zijn Engelse vertalingen van dit algemene deel en de opleidingsspecifieke bijlage van de onderwijs- en examenregeling en de regels en richtlijnen van de examencommissie van die bacheloropleiding beschikbaar. In het geval van onduidelijkheid is de Nederlandse versie bindend.
- 7) Verzoeken om uitzonderingen op het in de onderwijs- en examenregeling vastgelegde, kunnen, afhankelijk van het onderwerp, worden gericht aan de examencommissie dan wel het opleidingsbestuur. Leidend daarbij is welk gremium (examencommissie of opleidingsbestuur) volgens deze regeling de taak of bevoegdheid heeft om een beslissing te nemen over of een uitzondering te maken op een bepaling uit deze regeling
- 8) Daar waar in deze regeling sprake is van 'de student', 'de docent', 'hij', 'hem', 'zijn', leze men ook 'de studente', 'de docente', 'zij' en 'haar'.

Art 1.2 - BEGRIPSBEPALINGEN

In deze regeling wordt verstaan onder:

4TU: De vier Technische Universiteiten van Nederland (Delft, Eindhoven en Twente) en Wageningen Universiteit,

Beoordeling: Een beoordeling is een systematisch proces voor de ontwikkeling, evaluatie en certificatie van de opleiding van een student. Tot dit proces behoort ook het ontwerp, de ontwikkeling en implementatie van beoordelingstaken en -criteria en de beoordeling en verslaglegging van de studievoortgang en specifieke studieresultaten;

Beoordelingscriteria: Voor een beoordelingstaak beschrijven de beoordelingscriteria de specifieke elementen van de studieresultaten die een student behaald moet hebben, die gekoppeld zijn aan de leerdoelen en die beschrijven op

welke wijze deze leerdoelen en het niveau van ontwikkeling moet worden behaald;

Beoordelingstaak: *Een beoordelingstaak is een specifieke beoordelingsactiviteit of methode van beoordelen voor het beoordelen van studieresultaten van studenten in relatie tot de leerdoelen,*

Bindend studieadvies(BSA): *Studieadvies als bedoeld in artikel 7.8 b, lid 1 en 2 van de WHW waaraan een afwijzing conform artikel 7.8 b, lid 3 van de WHW is verbonden, uitgebracht door het opleidingsbestuur namens het instellingsbestuur,*

BK: *De Nederlandstalige variant van de oude bacheloropleiding Bedrijfskunde,*

BMS: *De faculteit Behavioural-, Management- and Social sciences,*

BOZ: *Bureau Onderwijs Zaken van de faculteit BMS,*

BSK: *De Nederlandstalige variant van de oude bacheloropleiding Bestuurskunde,*

Brugdag: *Verplichte vrije werkdag*

Cohort: *Een generatie of groep studenten die in hetzelfde jaar aan een studie zijn begonnen en voor wie één en hetzelfde van toepassing is,*

Colloquium doctum: *Toelatingsonderzoek van aspirant studenten die niet direct toelaatbaar zijn tot de bachelor opleidingen van de Universiteit Twente,*

CPO: *Commissie Persoonlijke Omstandigheden. Een door het instellingsbestuur ingestelde commissie die per individueel geval het opleidingsbestuur adviseert over de geldigheid, duur en de ernst van de persoonlijke omstandigheden. van de betreffende student*

CvB: *College van Bestuur van de Universiteit Twente,*

B-COM: *De bacheloropleiding Communicatiewetenschap,*

Decaan: *Hoofd van de faculteit, in geval van een meerhoofdig bestuur kan de term decaan gelezen worden als faculteitsbestuur,*

Docent: *Wetenschappelijk staflid belast met het verzorgen van onderwijs in een onderwijseenheid,*

EC: *Een eenheid van 28 uur studielast, conform het European Credit Transfer System, een voltijds studiejaar bestaat uit 60 EC ofwel 1680 uur (art. 7.4 WHW),*

Elektronische leeromgeving: *Elektronische leeromgeving van de Universiteit Twente (Blackboard of Canvas)*

ES: *European Studies, i.e. de Engelstalige variant van de oude bacheloropleiding Bestuurskunde,*

Examen: *Een opleiding wordt afgesloten met een examen. Het examen is afgelegd indien de tot een opleiding behorende*

onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd. Een aanvullend onderzoek door de examencommissie kan tot het examen behoren,

Examencommissie:	De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad,
Examinator:	Degene die in overeenstemming met artikel 7.12c van de WHW door de examencommissie wordt aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens en toetsen en het vaststellen van de uitslag daarvan.
Geautoriseerd bewijsstuk:	Een door - of vanwege - een examinator geparafeerde lijst of een ander schriftuur dan wel een via het in gebruik zijnde StudentInformatieSysteem (SIS) bekend gemaakte uitslag,
Honoursprogramma:	Instellingsbreed Bachelor Honours programma
IEMs:	De bacheloropleiding Industrial Engineering and Management sciences
Instelling:	Universiteit Twente,
Instellingsbestuur:	Het College van Bestuur, tenzij anders bepaald;
Module:	Een onderwijseenheid van 15 EC;
Module-coördinator:	Diegene die door het opleidingsbestuur met de inrichting van de module is belast,
Module-examinator:	Diegene die door de examencommissie wordt aangewezen ten behoeve van het vaststellen van het resultaat van de onderwijseenheid,
Module-onderdeel	Samenhangend deel van de module; relevant bij geldigheidsduur van toetsresultaten,
<i>MS&T:</i>	<i>De bacheloropleiding Management, Society and Technology (voorheen: European Public Administration),</i>
<i>OER</i>	<i>De Onderwijs- en Examenregeling (WHW 7.13),</i>
<i>OLC:</i>	<i>De opleidingscommissie (zie onder),</i>
Onderwijseenheid:	Een onderdeel van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 leden 2 en 3 van de WHW. Elke onderwijseenheid wordt afgesloten met een tentamen,
Onderwijsprogramma:	Het geheel van verplichte en te kiezen onderwijseenheden, behorend tot de opleiding, zoals vastgelegd in de opleidingsspecifieke bijlage,
Opleiding:	De bacheloropleiding bedoeld in de opleidingsspecifieke bijlage van deze onderwijs- en examenregeling,
Opleidingsbestuur:	Het gremium dat door de decaan met het bestuur van de opleiding is belast. <i>Indien één persoon is belast met het bestuur van de opleiding wordt de term Opleidingsdirecteur gebruikt,</i>

Opleidingscommissie:	Opleidingscommissie als bedoeld in artikel 9.18 WHW
OSIRIS:	<i>Het Student Informatie Systeem van de Universiteit Twente,</i>
OWK:	<i>De bacheloropleiding Onderwijskunde,</i>
Praktische oefening:	Een praktische oefening als genoemd in artikel 7.13 lid 2d van de WHW, is een onderwijseenheid of een deel ervan, waarbij de nadruk ligt op de activiteit van de student zelf, zoals: <ol style="list-style-type: none">1. verrichten van een literatuurstudie, maken van werkstuk of proefontwerp, schrijven van een scriptie, een artikel of 'position paper' of verzorgen van een openbare presentatie,2. uitvoeren van een ontwerp- of onderzoekopdracht, uitvoeren van proeven en experimenten, deelnemen aan practica, oefenen van vaardigheden,3. doen van een stage, deelnemen aan veldwerk of een excursie,4. deelnemen aan andere noodzakelijk geachte onderwijsleeractiviteiten, gericht op bereiken van de beoogde vaardigheden, bijvoorbeeld het gericht oefenen van klinische vaardigheden in een daartoe specifiek geoutilleerd skills lab,
PSY:	<i>De bacheloropleiding Psychologie,</i>
R&R:	<i>De Regels & Richtlijnen van de examencommissie (WHW art. 7.12 lid 4),</i>
Reparatie	<i>Bij schriftelijke toetsen is een reparatie de mogelijkheid om een niet behaalde toets te herkansen. Deze reparatie staat open voor specifieke individuele studenten (op grond van een besluit door het opleidingsbestuur) en studenten die op basis van de zak-slaagregeling (toetsschema) recht hebben op deze reparatie, Voor toetsen met een ander format dan een schriftelijke toets kan eveneens een reparatiemogelijkheid geboden worden op basis van specifieke voorwaarden gesteld in de modulehandleiding, zak-slaagregeling (toetsschema),</i>
Student:	Degene die als zodanig bij een opleiding staat ingeschreven in overeenstemming met artikel 7.34 en 7.37 van de WHW,
Student Informatie Systeem(SIS):	Het door het instellingsbestuur aangewezen systeem voor de registratie en informatie van alle relevante gegevens van student en studie, zoals bedoeld in de WHW,
Studieadviseur:	Door de decaan van de faculteit aangewezen persoon die als contactpersoon optreedt tussen student en opleiding, en als zodanig de belangen van de student behartigt en een adviesrol vervult,
Studiejaar:	Het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar,

Tentamen:	Een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (art. 7.10 WHW); een tentamen kan uit een aantal toetsen bestaan,
Toets:	Onderdeel van een tentamen. Wanneer het tentamen van een onderwijseenheid uit één toets bestaat, is het toetsresultaat bij vaststelling het tentamenresultaat. Een toets kan in meerdere, in de tijd gespreide onderdelen worden afgenomen.
Toetsresultaat	Een resultaat dat bijdraagt aan het eindresultaat van een onderwijseenheid,
Toetsschema:	Een schema waarin aangegeven wordt hoe de toetsing van een onderwijseenheid is vormgegeven,
<i>Tutor:</i>	<i>Door de opleiding aangesteld persoon belast met de begeleiding van een aantal hem toegewezen studenten,</i>
UT:	Universiteit Twente,
Werkdag:	Een van de dagen van maandag tot en met vrijdag met uitzondering van de erkende feestdagen en de afgesproken bruggen waarop het personeel vrij heeft,
WHW:	De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, afgekort tot WHW, Staatsblad 1992, 593 en zoals sindsdien gewijzigd.

Begrippen die hier niet gedefinieerd zijn, hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

PARAGRAAF 2 – TOELATING

Art 2.1 - VOOROPLEIDINGSEISEN

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

Toelating tot de opleiding wordt verkregen indien is voldaan aan de vooropleidingseisen voor inschrijving in het wetenschappelijk onderwijs, in overeenstemming met de WHW art. 7.24, 7.25 en 7.28. De nadere invulling hiervan is te vinden op de website van de Universiteit Twente¹

Art 2.2 - TAALEIS BACHELOROPLEIDING BIJ BUITENLANDS DIPLOMA

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

De bezitter van een buitenlands diploma kan pas inschrijven:

- a) Indien de opleiding in het Nederlands wordt aangeboden; nadat voldaan is aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal door het met goed gevolg afleggen van het staatsexamen Nederlands als tweede taal, programma 2 dan wel het certificaat Nederlands als Vreemde Taal, 'Profiel Academische Taalvaardigheid' (PAT) of "Profiel Taalvaardigheid Hoger Onderwijs" (PTHO) en
- b) Indien de opleiding in het Engels wordt aangeboden: nadat is aangetoond dat voldaan is aan de eis van voldoende beheersing van de Engelse taal op het niveau van het Nederlandse vwo-examen. Beheersing van dit niveau kan ook worden aangetoond met één de volgende toetsen:
 - o IELTS (International English Language Testing System), academic module. De minimum vereiste IELTS score (overall band) moet zijn: 6.0
 - o TOEFL (Test Of English as a Foreign Language). De minimum vereiste TOEFL score is:80 (internet-based test).
 - o Cambridge EFL (English as a Foreign Language) Examinations, met een van de volgende certificaten:
 - Cambridge Certificate in Advanced English
 - Cambridge Certificate of Proficiency in English
- c) De opleiding kan aanvullende eisen stellen aan de beheersing van de Nederlandse of de Engelse taal. De aanvullende eisen zijn opgenomen in de opleidings specifieke bijlage.

Art 2.3 - TOELATINGSONDERZOEK OF COLLOQUIUM DOCTUM

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

De instelling kan bij niet voldoen aan de in artikel 2.1 en 2.2 genoemde voorwaarden een vrijstelling op grond van toelatingsonderzoek gunnen, conform art 7.29 van de WHW. De nadere invulling hiervan is te vinden op de website van de Universiteit Twente². *Indien er aanvullende eisen zijn gesteld zijn deze opgenomen in de opleidings specifieke bijlage.*

¹ <http://www.utwente.nl/en/education/bachelor/admission/>

PARAGRAAF 3 - INHOUD EN INRICHTING VAN DE OPLEIDING

Art 3.1 - DOEL VAN DE OPLEIDING

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

De doelen en eindtermen (art. 7.13 lid 2c, WHW) zijn per opleiding in de opleidingsspecifieke bijlage opgenomen.

De eindtermen of 'eindkwalificaties' van de bacheloropleidingen van de faculteit sluiten aan bij de internationaal erkende niveaubeschrijvingen zoals die zijn verwoord in de zgn. Dublin Descriptoren, dan wel bij de daaraan gelijkwaardig te achten criteria voor academische bachelor- en mastercurricula die in 3TU-verband zijn afgesproken.

De Dublin Descriptoren betreffen:

- a. Kennis en inzicht*
- b. Toepassen kennis en inzicht*
- c. Oordeelsvorming*
- d. Communicatie*
- e. Leervaardigheden.*

De Criteria voor academische bachelor- en mastercurricula van de 3TU zijn:

- 1. kundig in een of meer wetenschappelijke disciplines*
- 2. bekwaam in onderzoeken*
- 3. bekwaam in ontwerpen*
- 4. een wetenschappelijke benadering*
- 5. intellectuele basisvaardigheden*
- 6. bekwaam in samenwerken en communiceren*
- 7. houdt rekening met de temporele en maatschappelijke context*

Art 3.2 - INRICHTING VAN DE OPLEIDING

Toelichting: lid 1, 2 a-c, e-g: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

lid 2 d, h-j, instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) De opleiding heeft een omvang van 180 EC.
- 2) De opleiding bevat naast een kernprogramma van maximaal 120 EC een minorruimte van minimaal 30 EC en een afstudeerfase met een totale omvang van 30 EC. De opleidingen Technische Geneeskunde en Advanced Technology vormen hierop een uitzondering.
 - a) De opleiding is opgebouwd uit modules.
 - b) Een module is een onderwijseenheid van 15 EC, waarin disciplinaire kennis, vaardigheden en attitude zo veel mogelijk op een samenhangende wijze worden ontwikkeld en getoetst.
 - c) De minorruimte wordt in beginsel in het eerste semester van het derde studiejaar gedaan.
 - d) De opleiding die de minormodule aanbiedt, kan voorwaarden stellen aan de voorkennis van de student voor toelating tot de minormodules (zie de mogelijkhedenmatrices).
 - e) De opleiding waar de student is ingeschreven kan voorwaarden stellen aan het aantal behaalde EC's, voor toelating tot de minormodules. Deze

voorwaarden zijn opgenomen in de desbetreffende opleidings specifieke bijlage.

- f) *Het aanbod waaruit een student kan kiezen voor invulling van zijn minorruimte wordt beperkt door de bepalingen in lid d en lid e. Het aanbod is te bekijken via de website <https://www.utwente.nl/onderwijs/keuzeruimte/minor/>*
 - g) De invulling van de minor mag niet onder de toelatingseisen van de drempelloos toegankelijke master vallen
 - h) De student mag maximaal één (1) opleidings specifieke verdiepende module volgen binnen de minorruimte.
 - i) De afstudeerfase met een totale omvang van 30 EC wordt in beginsel in het tweede semester van het derde studiejaar gedaan.
 - j) Voor toelating tot de afstudeerfase dient de student tenminste het kernprogramma van de bachelor te hebben afgerond.
 - k) De examencommissie heeft de bevoegdheid om af te wijken van de artikelen 3.2.2.e, 3.2.2.f en 3.2.2.j. Voorstellen hiervoor dienen door de student in overleg met de studieadviseur bij de examencommissie te worden ingediend.
- 3) In de opleidings specifieke bijlage van dit OER is de opleiding beschreven, conform artikel 7.13, lid 2, a t/m e, i, l, s, t en v van de WHW.
- 4) *Indien de opleiding een excellentieprogramma kent, is dit beschreven in de opleidings specifieke bijlage evenals de wijze waarop de selectie van studenten voor dit programma plaatsvindt (WHW art. 7.9b).*

Art 3.3 - TAAL WAARIN DE OPLEIDING WORDT VERZORGD

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) In de opleidings specifieke bijlage is de voertaal van de opleiding vastgelegd.
- 2) Indien voor onderdelen van de opleiding wordt afgeweken van de voertaal, gebeurt dit in overeenstemming met de Gedragscode Voertalen van de UT en art.7.2 van de WHW.
- 3) Bij de Nederlandstalige bacheloropleidingen zijn studiematerialen Engelstalig of Nederlandstalig en kunnen onderwijseenheden of delen daarvan in het Engels worden onderwezen of getoetst indien:
 - a. een docent of tutor van de betreffende onderwijseenheid niet-Nederlandstalig is, of
 - b. studenten van de betreffende bacheloropleiding samen met studenten van een Engelstalige bacheloropleiding onderwijs krijgen, of
 - c. de opleiding dat nodig acht om daarmee te kunnen voldoen aan een van haar eindtermen op het gebied van communicatievaardigheden in de Engelse taal, of
 - d. de opleiding dit raadzaam acht in het kader van het toekomstig Engelstalig Bacheloronderwijs.
- 4) In overeenstemming met art. 4.1 lid 12 moet de modulecoördinator of de examinerator van een onderwijseenheid via het SIS (onderwijs catalogus van

Osiris) bekend maken welke taal of talen bij het onderwijs en de toetsing zullen worden gehanteerd.

- 5) *Indien van de leden van dit artikel wordt afgeweken kan dit met toestemming van het opleidingsbestuur / de opleidingsdirecteur.*

Art 3.4 - VRIJSTELLING

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) De examencommissie kan de student op diens verzoek vrijstelling verlenen voor een of meerdere volledige onderwijseenheden. Hiertoe toont de student aan een qua inhoud, omvang en niveau overeenkomstig onderdeel van een andere universitaire opleiding of hogere beroepsopleiding te hebben voltooid, of door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. de desbetreffende onderwijseenheid.
- 2) De examencommissie heeft de bevoegdheid om uitzonderingen te maken op de bepaling in lid 1 en vrijstelling te verlenen aan een student voor onderdelen van een onderwijseenheid.
- 3) Vrijstelling van de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen kan worden verleend aan de student die aannemelijk kan maken dat hij verwacht in gewetensnood te zullen komen bij of door het moeten uitvoeren van een vereiste voor dit onderdeel. In dat geval bepaalt de examencommissie of het onderdeel op een andere, door haar te bepalen wijze, kan worden verricht.

Art 3.5 - VRIJ ONDERWIJSPROGRAMMA

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

De examencommissie van de opleiding beslist over een verzoek tot toestemming voor het volgen van een vrij onderwijsprogramma als bedoeld in art. 7.3h van de WHW. De examencommissie toetst of het programma past binnen het domein van de opleiding, samenhangend is en voldoende niveau heeft in het licht van de eindtermen van de opleiding.

PARAGRAAF 4 - ONDERWIJS EN TOETSING

Art 4.1 - ALGEMEEN

Toelichting: lid 4-7, 9-11 instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

Lid 1-3 en 8 instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) *Het instellingsbestuur is verantwoordelijk voor de praktische organisatie van tentamens en examens.*
- 2) Een onderwijseenheid wordt afgerond met een tentamen.
- 3) Het tentamen kan uit een aantal toetsen bestaan.²
- 4) De Universiteit Twente heeft het Auteursrecht van toetsen of examens, gemaakt door docenten of onderzoekers van de Universiteit Twente in het belang van het werk dat ze uitvoeren, tenzij anders overeengekomen tussen de betrokken partijen of anderszinds voortkomend uit de Auteurswet.
- 5) Een toets kan in meerdere, in de tijd gespreide delen worden afgenomen. Resultaten van deze delen worden niet opgenomen in het SIS, maar moeten aan studenten bekend gemaakt worden via Blackboard.
 - a) De student heeft het recht om kennis te nemen van of recente modeltoetsvragen of proeftoetsen of representatieve oude toetsen en de bijbehorende uitwerkingen en de norm van de bijbehorende beoordeling.
 - b) Een toets heeft een maximale tijdsduur van 3 klokuren.
- 6) *De afstudeerthese is een openbaar document dat wordt gepubliceerd in de Repository van de universiteitsbibliotheek. De examencommissie kan op grond van specifieke omstandigheden afwijken van deze regel. Studenten kunnen hiervoor een verzoek indienen bij de examencommissie.*
- 7) Toetsresultaten worden uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10, met één decimaal of in een 'voldaan'/'niet voldaan'.
- 8) Het tentamenresultaat wordt uitgedrukt in een geheel cijfer van 1 tot en met 10.
- 9) Het tentamenresultaat wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde gehele getal.
- 10) Het tentamenresultaat van modules (artikel 4.2) wordt vastgesteld door de module-examinator na overleg met de overige examinatoren van de module. Dit overleg vindt bij voorkeur plaats door middel van een modulebeoordelingsvergadering.
- 11) Enkel bij een met een voldoende afgerond tentamen worden EC voor de onderwijseenheid toegekend. Voor onderdelen van onderwijseenheden en/of gehaalde toetsen worden geen EC toegekend.
- 12) Indien voor eenzelfde onderwijseenheid meer dan één op zich geldige beoordeling is vastgesteld, is de hoogste beoordeling geldig. Dit geldt ook voor toetsen en delen van toetsen.³

² Een toets kan de volgende vormen hebben: een schriftelijke toets, een opdracht in elk mogelijke vorm, een mondelinge toets, een reeks toetsen, de beoordeling van praktische oefeningen als bedoeld in artikel 1.2, een combinatie van genoemde vormen.

³ Zie opleidingspecifieke bijlagen (COM en PSY) voor specifieke regelingen m.b.t. extra toets kansen

- 13) Via het SIS (de onderwijscatalogus in Osiris) maakt de opleiding minstens de volgende aspecten van het onderwijs bekend: omvang, cursusdoelen en inhoud van de onderwijseenheid, taal, vereiste voorkennis, verplicht en aanbevolen studiemateriaal, vormgeving van het onderwijs (werkvormen) en de toetsing.
- 14) *Eventuele compensatiemogelijkheden over de modules heen worden vermeld in de opleidingsspecifieke bijlage van de opleiding.*

Art 4.2 - MODULES

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

- 1) Elke module heeft een module-coördinator en een module-examinator. Dit is bij voorkeur dezelfde persoon.
- 2) De examencommissie wijst de examinatoren aan en wijst per module een module examinator aan.

Art 4.3 - INSCHRIJVING VOOR DE ONDERWIJSEENHEID EN DE TOETSEN⁴

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

- 1) Voor deelname aan de onderwijseenheid is inschrijving via het SIS voorafgaande aan de onderwijseenheid verplicht.
- 2) Door inschrijving voor de onderwijseenheid is de student automatisch ingeschreven voor de reguliere toetsmomenten behorend bij deze onderwijseenheid.
- 3) Informatie over eventuele inschrijving voor reparaties wordt bekendgemaakt in het toetsschema.

Art 4.4 - MODULEBESCHRIJVING & TOETSSCHEMA

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

- 1) In de opleidingsspecifieke bijlage staat per module een modulebeschrijving.
- 2) De modulebeschrijving vermeldt ten minste:
 - a) de leerdoelen van de module;
 - b) de module-onderdelen; module-onderdelen zijn samenhangende delen van de module. Binnen een modulonderdeel is de geldigheidsduur van toetsresultaten onderling afhankelijk;
 - c) welke weg in EC's de module-onderdelen hebben;
 - d) de taal van instructie en toetsing;
- 3) *Het toetsschema wordt vastgesteld door het opleidingsbestuur nadat de modulecoördinator het toetsschema heeft opgesteld. De examencommissie adviseert over de toetsschema's.*
- 4) Uiterlijk twee weken voor aanvang van de module wordt het toetsschema voor de module gepubliceerd op de *digitale leeromgeving*.
- 5) Het toetsschema vermeldt ten minste:

⁴ Meer informatie over het inschrijven voor de onderwijseenheden en toetsen is te vinden op de website van Student Services: <http://www.utwente.nl/ces/studentervices/osiris/Osiris/>.

- a) Onder welke voorwaarden de module is behaald;
 - b) hoe de module(-onderdelen) worden getoetst; en voor elke toets binnen een module(-onderdeel) of en hoe geldigheidsduur van het resultaat afhankelijk is van andere beoordelingen binnen de module, met in achtname van de modulebeschrijving in de opleidings specifieke bijlage;
 - c) wanneer en in welke vorm toetsen worden afgenomen;
 - d) eventuele vereiste minimumcijfers per toets, waarbij het niet is toegestaan om voor een toets een minimumcijfer hoger dan 5,5 te eisen;
 - e) eventuele reparatiemogelijkheden; wanneer deze plaatsvinden en welke voorwaarden zijn gesteld om te mogen deelnemen aan die reparatie;
 - f) eventuele compensatiemogelijkheden binnen de module
 - g) eventuele compensatiemogelijkheden met toetsresultaten uit latere modules, in geval van doorlopende leerlijnen;
 - h) de nakijktermijn, indien deze afwijkt van de standaard 10 werkdagen (voor een toets geldt dezelfde nakijktermijn als voor tentamens, 10 werkdagen, tenzij anders wordt overeengekomen met de voor het moduleonderdeel verantwoordelijke docent).
- 6) Het opleidingsbestuur kan gedurende de onderwijseenheid het toetschema wijzigen.
- a) Het wijzigen van het toetschema kan alleen in overleg met de modulecoördinator en na advies van de examencommissie. De studenten worden terstond van de wijziging op de hoogte gesteld.
 - b) Indien de wijziging alleen gaat om het verplaatsen van toetsen of onderdelen daarvan naar een ander tijdstip dan in het rooster aangegeven volstaat in eerste instantie overleg van opleidingsbestuur met de modulecoördinator. De studenten worden terstond van de wijziging op de hoogte gesteld. Vervolgens moet het opleidingsbestuur de examencommissie op de eerstvolgende examenvergadering na het besluit tot wijziging hierover informeren.
- 7) Wijzigingen in het toetschema mogen in redelijke verwachting niet ten nadele van de studenten uitvallen. De examencommissie kan in individuele gevallen bijzondere voorzieningen treffen.

Art 4.5 - MONDELINGE TOETSEN

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

- 1) *Het mondeling afnemen van een toets is openbaar, tenzij de examencommissie in een bijzonder geval anders heeft bepaald.*
- a) *Als de student of de examiner derden daadwerkelijk aanwezig wil laten zijn bij het afnemen van een mondelinge toets, moet dit uiterlijk 15 werkdagen voor de mondelinge toets worden aangevraagd bij het opleidingsbestuur. De beslissing van het opleidingsbestuur wordt uiterlijk 5 werkdagen voor de mondelinge toets aan student en examiner bekendgemaakt. Het opleidingsbestuur moet de examencommissie op de eerstvolgende examenvergadering na een genomen beslissing hierover informeren. Afstudeercolloquia, openbare presentaties en groepstoetsen zijn uitgezonderd van deze bepaling.*

- b) *Indien de examencommissie heeft bepaald dat leden van de examencommissie of een waarnemer namens de examencommissie aanwezig zal zijn bij de mondelinge toets wordt dit minimaal twee werkdagen vóór de toets door de examencommissie aan de examinerator en de student bekend gemaakt.*

Art 4.6 - TERMIJN BEOORDELING, TENTAMEN- EN TOETSDATUM

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

- 1) De examinerator maakt uiterlijk 1 werkdag na het afnemen van een mondelinge toets de uitslag bekend aan de student.
- 2) Het in lid 1 gestelde is niet van toepassing indien de mondelinge toets deel uitmaakt van een serie mondelinge toetsen van dezelfde onderwijseenheid, die zich over meer dan één werkdag uitstrekt. In dat geval stelt de examinerator na afloop van de serie mondelinge toetsen binnen één werkdag de uitslag vast.
- 3) De termijn voor het vaststellen en bekendmaken van een uitslag over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen toets wordt in het toetschema van de onderwijseenheid opgenomen.
- 4) Het tentamenresultaat van een onderwijseenheid, vastgesteld conform artikel 4.1.7, wordt binnen 10 werkdagen na het einde van de onderwijsperiode waarin de onderwijseenheid wordt aangeboden, aan de student bekendgemaakt. Als het tentamenresultaat onvoldoende is, en er een reparatie is buiten de onderwijsperiode waarin de onderwijseenheid wordt aangeboden, en de module-examinator heeft vastgesteld dat de student voldoet aan de voorwaarden om daaraan te mogen deelnemen (conform artikel 4.4.4 lid f) wordt deze beslissing ook binnen 10 werkdagen na het einde van de onderwijsperiode waarin de onderwijseenheid wordt aangeboden, aan de student bekendgemaakt.
- 5) De tentamendatum is de datum waarop de toets waarmee het tentamen definitief is behaald, is afgenomen.
- 6) De toetsdatum is de datum waarop een schriftelijke of mondelinge toets is afgenomen.
- 7) Indien de beoordeling voor een toets wordt verkregen door het maken van een of meerdere opdrachten, het schrijven van een verslag of het maken van een scriptie geldt de deadline voor inlevering van het laatste onderdeel als toetsdatum.
- 8) Wanneer een tweede gelegenheid voor een toets korte tijd na de eerste gelegenheid is gepland, zijn de toetsuitslagen beschikbaar op een tijdstip waarop de student minimaal 5 werkdagen de tijd heeft om zich op de tweede gelegenheid voor te bereiden.
- 9) Indien een examinerator door bijzondere omstandigheden niet in staat is de in art. 4.6 lid 1,2,4 en 8, bedoelde termijn na te komen, meldt hij dit met redenen omkleed aan het opleidingsbestuur en de examencommissie. De betrokken studenten worden door het opleidingsbestuur onverwijld van de vertraging op de hoogte gesteld onder vermelding van de termijn waarbinnen de uitslag alsnog bekend wordt gemaakt. Indien de examinerator naar het oordeel van de examencommissie in gebreke blijft, kan zij een andere examinerator opdragen het cijfer vast te stellen op verzoek van het opleidingsbestuur.

Art 4.7 - GELDIGHEIDSDUUR

Toelichting: Lid 1 instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

Lid 2 instemmingerecht FR, adviesrecht OLC

- 1) De geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen is onbeperkt. De geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen kan uitsluitend worden beperkt indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.
- 2) De geldigheidsduur van een moduleonderdeel is gedefinieerd in de opleidingsspecifieke bijlage. Bij ingrijpende wijzigingen in het ontwerp van de onderwijseenheid wordt door de examencommissie een overgangsregeling vastgesteld.

Art 4.8 - NABESPREKINGS- EN INZAGERECHT

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

- 1) De student heeft recht op een nabespreking, inclusief inzage, van zijn toets met de examinerator, waarbij de examinerator de gegeven beoordeling motiveert.
- 2) *Als de examinerator een collectieve nabespreking houdt, dient de student die te benutten voor zijn recht op nabespreking zoals bedoeld in lid 1. Indien de student niet aanwezig kan zijn bij de collectieve nabespreking of als de student bij de collectieve nabespreking geen mogelijkheid is geboden om de motivering van de beoordeling van de examinerator van zijn toets met de examinerator te bespreken, kan de student binnen 5 werkdagen na de collectieve nabespreking een verzoek indienen bij de examinerator voor een individuele nabespreking. De individuele nabespreking moet uiterlijk drie werkdagen voor de volgende gelegenheid van deze toets plaatsvinden.*
- 3) Als er geen collectieve nabespreking is, kan de student binnen 10 werkdagen na de bekendmaking van de uitslag van een toets een verzoek indienen bij de examinerator voor een individuele nabespreking. De individuele nabespreking moet uiterlijk drie werkdagen voor de volgende gelegenheid van deze toets plaatsvinden.
- 4) De nabespreking moet uiterlijk vijf weken na de bekendmaking van de uitslag van de toets, maar minimaal drie werkdagen voor de volgende gelegenheid, worden gehouden, in aanwezigheid van de examinerator of een gemandateerde vervanger.
- 5) Gedurende 2 jaar na de beoordeling kan de student zijn beoordeelde werk inzien.
- 6) *De student mag tijdens de inzage niets van het tentamenmateriaal vermenigvuldigen of kopiëren op welke wijze dan ook, tenzij anders is bepaald door de verantwoordelijke examinerator.*

Art 4.9 - BEWAARTERMIJN TOETSEN

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

- 1) De bewaartermijn van opgaven, uitwerkingen en het beoordeelde werk van de schriftelijke toetsen bedraagt 2 jaar. *Deze worden bewaard in de desbetreffende leerstoel- of vakgroepadministratie.*

- 2) De bewaartermijn van (eind)werkstukken van de bacheloropleiding bedraagt ten minste 7 jaar. *Deze worden door het instellingsbestuur centraal digitaal opgeslagen.*

Art 4.10 - EVALUATIE VAN ONDERWIJS

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) Het opleidingsbestuur is verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit van de opleiding.
- 2) Het opleidingsbestuur is verantwoordelijk voor het evalueren van de opleiding.
- 3) De vormgeving van het evalueren en bewaking van de kwaliteit van de opleiding is opgenomen in de opleidingsspecifieke bijlage.

De opleidingen van de faculteit BMS hebben met elkaar afgesproken de evaluatie van het onderwijs op onderstaande wijze uit te voeren:

- a) *Het opleidingsbestuur past de Plan Do Check Act cyclus toe op de opleiding en op de onderwijseenheden (modules).*
(<https://www.utwente.nl/en/bms/education/quality-assurance/pdca-cycle-degree-programme/>)
- b) *Aan het eind van de opleiding worden de ervaringen van de student gepeild via een schriftelijke enquête.*
- c) *Het opleidingsbestuur schrijft jaarlijks een Programme Improvement Plan waarop de Opleidingscommissie adviesrecht heeft.*
- d) *Het opleidingsbestuur organiseert panel discussies met studenten om de ervaringen te peilen ten behoeve van directe wijzigingen in onderwijseenheden.*
- e) *Na het afronden van de bachelorthese peilt de opleiding de ervaringen van de student in het BSc programma.*
- f) *De resultaten uit de studenten vak-evaluaties worden bekend gemaakt aan de studenten en docenten/medewerkers.*
- g) *Verbeterpunten voor de opleiding en voor onderwijseenheden worden beschikbaar gesteld aan studenten en docenten/medewerkers.*

PARAGRAAF 5 – EXAMENCOMMISSIE, EXAMEN, OPLEIDINGSCOMMISSIE

Art 5.1 - EXAMENCOMMISSIE

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) De decaan benoemt per opleiding of groep van opleidingen een examencommissie.
- 2) De decaan stelt de examencommissie in en benoemt de leden op basis van hun deskundigheid op het terrein van de desbetreffende opleiding of groep van opleidingen.
- 3) De decaan draagt er zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
- 4) De examencommissie voert alle taken uit die haar bij of krachtens de wet worden opgedragen. (WHW art. 7.12).
- 5) Examencommissies stellen zelf zonder nadere inspraak regels en richtlijnen vast ten behoeve van examinatoren, tentamens en examens (WHW art. 7.12b). Deze worden vastgelegd in een apart document 'Regels en richtlijnen van de examencommissie'. Zie website [Examencommissies BMS](#).
- 6) De wettelijke bevoegdheden van de examencommissie van een opleiding zijn van toepassing op alle onderwijseenheden die deel uitmaken van de opleiding van de student. (Zie ook art. 1.1.2)

Art 5.2 - EXAMEN

Toelichting: lid 2-4 instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

Lid 1 instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) In overeenstemming met artikel 7.10 lid 2 van de WHW is het bachelorexamen afgelegd als de tentamens van de onderwijseenheden van de bacheloropleiding met goed gevolg zijn afgelegd.
- 2) Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt, nadat het instellingsbestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor de afgifte is voldaan. De examencommissie voegt aan een getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde afsluitend examen, een supplement toe. De datum die op het getuigschrift wordt vermeld, te weten de examendatum, is in dit geval de datum waarop de student de laatste nog openstaande onderwijseenheid heeft afgerond.
- 3) De student kan desgewenst een schriftelijk gemotiveerd verzoek bij de examencommissie indienen om nog niet over te gaan tot het geslaagd verklaren voor het examen en daarom ook nog niet over te gaan tot uitreiking van het getuigschrift. In zijn verzoek moet de student in ieder geval de duur van het door hem gewenste uitstel aangeven. De maximum duur van het gewenste uitstel is 12 maanden.
- 4) De nadere uitwerking van de bepaling in lid 3 wordt door de examencommissie opgenomen in de regels en richtlijnen van de examencommissie.

- 5) Indien de student op grond van lid 3 heeft verzocht om uitstel wordt als examendatum gebruikt de datum waarop de examencommissie na het uitstel heeft besloten de student geslaagd te verklaren.

Art 5.3 - GRAAD

Toelichting: lid 1 instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

Lid 2 instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

- 1) Aan degene die het bachelorexamen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad "Bachelor of Science" verleend.
- 2) De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen vermeld. Op het diplomasupplement wordt eveneens het gemiddelde cijfer (GPA) vermeld. In een bijlage bij het diplomasupplement is de berekeningswijze hiervan vermeld.

Art 5.4 - GETUIGSCHRIFT

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het getuigschrift wordt ondertekend door de voorzitter van de examencommissie. Bij afwezigheid kan ook één van de leden van de examencommissie tekenen. *a) Indien een student alle onderdelen van de opleiding met een voldoende heeft afgerond, kan het getuigschrift worden uitgereikt bij het behalen van de bachelor afstudeerthese. In dat geval kan het getuigschrift mede worden ondertekend door de twee examenbevoegde beoordelaars.*
- 2) Op het getuigschrift worden vermeld (WHW art.7.11):
 - a) de naam en geboortedatum van de student;
 - b) de naam van de instelling en welke opleiding zoals vermeld in het register, bedoeld in artikel 6.3 van de WHW, het betreft;
 - c) Indien de student gedurende de bacheloropleiding met goed gevolg een honoursprogramma heeft afgerond, wordt dit op het diplomasupplement vermeld als extracurriculair programma.
 - d) de datum waarop het examen is afgelegd;
 - e) welke graad is verleend (WHW art. 7.10a);
 - f) in voorkomende gevallen welke bevoegdheid daaraan is verbonden (rekening houdend met WHW art.7.6 lid 1);
 - g) op welk tijdstip de opleiding voor het laatst is geaccrediteerd dan wel op welk tijdstip de opleiding de toets nieuwe opleiding, bedoeld in artikel 5a.11, tweede lid WHW, met goed gevolg heeft ondergaan.
- 3) Aan het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde examen wordt het Internationaal Diploma Supplement toegevoegd (WHW art.7.11 lid 4). Dit heeft tot doel inzicht te verschaffen in de aard en de inhoud van de afgeronde opleiding, mede met het oog op de internationale herkenbaarheid van opleidingen. Het supplement bevat in ieder geval de volgende gegevens:
 - a) de naam van de opleiding en de naam van de universiteit;
 - b) dat het een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs betreft;

- c) een beschrijving van de inhoud van de opleiding; indien van toepassing ook vermelding van specialisatie en/of gevolgde minor;
 - d) de studielast van de opleiding;
 - e) de onderdelen van het examen en hun beoordeling;
 - f) tentamens die door de student met goed gevolg zijn afgelegd, die niet behoren tot het examen.
- 4) Indien de examencommissie een judicium heeft verleend aan de student, wordt dit op het getuigschrift vermeld.
 - 5) Een student die meer dan een tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in lid 1 van dit artikel kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd (WHW art.7.11 lid 5).

Art 5.5 - CUM LAUDE

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

Informatie over cum laude kan gevonden worden in de opleidingsspecifieke bijlagen van de opleidingen.

Art 5.6 - OPLEIDINGSCOMMISSIE

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) *Het faculteitsbestuur stelt een opleidingscommissie samen op basis van hetgeen beschreven staat in het BMS Faculty Regulations art. 8.1 tot 8.16.*
- 2) *Het is de taak van de opleidingscommissie te adviseren over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding op basis van WHW art. 9.18 sub 1.*
- 3) *De opleidingscommissie heeft instemmingsrecht op de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd WHW art. 7.13 sub 2a1.*
- 4) *De rechten, taken en procedures van de opleidingscommissie staan beschreven in BMS Faculty Regulations art. 8.3 tot 8.16 (BMS Faculty Regulations, BMS2018.345, May 15, 2018. (<https://www.utwente.nl/.uc/f82/2aa70a0102b2d017003b0df802c4aeec0d4ef3049900.pdf?whs-download=BMS%20faculty%20regulations%2015-05-2018.pdf>))*

PARAGRAAF 6 - STUDIEBEGELEIDING EN (BINDEND) STUDIEADVIES

Art 6.1 - STUDIEVOORTGANGSOVERZICHT

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

- 1) De student kan desgewenst bij de balie van Student Services een gewaarmerkt studievoortgangsoverzicht verkrijgen.

Art 6.2 - STUDIEBEGELEIDING

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) *Het faculteitsbestuur draagt de verantwoordelijkheid voor de studiebegeleiding van de student mede ten behoeve van de oriëntatie op studiewegen binnen of buiten de opleiding.*
- 2) *Iedere student krijgt een studieadviseur toegewezen.*
- 3) *De studieadviseur begeleidt de student en geeft de student advies over zaken die de studie betreffen of desgewenst over persoonlijke aangelegenheden die mogelijk van invloed zijn op de studie.*
- 4) *Indien een student gebruik wenst te maken van het recht op specifieke begeleiding of bijzondere voorzieningen dient hij contact op te nemen met de studieadviseur. De studieadviseur legt gemaakte afspraken met de student vast.*
- 5) *Voor het recht op bijzondere voorzieningen geldt:*
 - a) *aantoonbare overmacht of persoonlijke omstandigheden;*
 - b) *indien nodig en mogelijk, dispensatie tot deelname aan tentamens of toetsen en/of het beschikbaar zijn van afwijkende faciliteiten rondom examinering. De toekenning van de genoemde dispensatie en het verlenen van extra toetskansen is voorbehouden aan de examencommissie.*
- 6) *Met iedere student wordt voor 1 november van het eerste jaar van zijn inschrijving voor de opleiding een kennismakingsgesprek gehouden.*
- 7) *In het jaar van zijn eerste inschrijving voor de opleiding ontvangt de student uiterlijk in week 52 een eerste voorlopig studieadvies over de voortzetting van zijn opleiding. Dit geldt ook voor studenten in het tweede jaar van inschrijving voor de opleiding die in een voorgaand studiejaar de opleiding hebben gestaakt of voor wie het studieadvies is uitgesteld. Dit voorlopig studieadvies is niet bindend.*
- 8) *In het jaar van zijn eerste inschrijving voor de opleiding ontvangt de student uiterlijk in week 10 een tweede voorlopig studieadvies over de voortzetting van zijn opleiding. Dit geldt ook voor studenten in het tweede jaar van inschrijving voor de opleiding die in een voorgaand studiejaar de opleiding hebben gestaakt of voor wie het eindadvies is uitgesteld. Dit voorlopig studieadvies is niet bindend.*
- 9) *De studenten die een negatief voorlopig studieadvies krijgen, worden uitgenodigd voor een gesprek met de studieadviseur met als doel het bespreken van de studiemethode en een heroverweging van de studiekeuze.*

Art 6.3 - (BINDEND) STUDIEADVIES

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) *Aan iedere student wordt aan het eind van zijn eerste jaar van inschrijving voor de opleiding een schriftelijk studieadvies uitgebracht over de voortzetting van zijn studie binnen de opleiding. Dit advies is gebaseerd op de studieresultaten van de student en kan een positief of negatief advies zijn.*
- 2) *Het uitbrengen van het studieadvies, als bedoeld in lid 1, is door het instellingsbestuur gemandateerd aan het opleidingsbestuur.*
- 3) *Aan het studieadvies als bedoeld in lid 1 kan een afwijzing verbonden worden als de student minder dan 75% van de studielast van het programma van het eerste jaar succesvol heeft afgerond. Hiertoe worden de resultaten meegeteld van module-onderdelen met een geldigheidsduur langer dan het lopende academisch jaar. Een studieadvies waaraan een afwijzing is verbonden wordt een bindend studieadvies (BSA) genoemd.*
 - a. *Bij het vaststellen van het aantal behaalde EC tellen alleen de onderwijseenheden mee van het onderwijs dat is geprogrammeerd in het eerste jaar van de opleiding waarover het studieadvies wordt uitgebracht.*
 - b. *Aan de student toegekende vrijstellingen voor onderdelen van het eerste jaar tellen mee bij het vaststellen van het aantal behaalde EC.*
 - c. *Het opleidingsbestuur kan vakspecifieke eisen vaststellen die onderdeel uitmaken van de norm van minimaal 75% van de studielast van het programma van het eerste jaar. Deze eisen zijn opgenomen in de opleidings specifieke bijlage.*
- 4) *Voor de student die vóór 1 oktober overstapt naar een andere opleiding binnen de UT geldt geen aanpassing van de norm als bedoeld in lid 3.*
- 5) *Indien aan de student een studieadvies is uitgebracht waaraan een afwijzing is verbonden, kan hij/zij zich gedurende een periode van drie daaropvolgende studie jaren niet meer inschrijven voor dezelfde opleiding.*
- 6) *In zijn afweging om aan een studieadvies een afwijzing te verbinden, betreft het opleidingsbestuur op verzoek van de student diens persoonlijke omstandigheden. Uitsluitend persoonlijke omstandigheden die door de student na intreden ervan zo spoedig als redelijkerwijs kan worden verlangd bij de studieadviseur zijn gemeld, worden door het opleidingsbestuur betrokken in haar afweging.*
 - a. *Onder persoonlijke omstandigheden wordt verstaan ziekte van de betrokkene, lichamelijk, zintuigelijke of andere functiestoornis van de betrokkene, zwangerschap van de betrokkene, bijzondere familieomstandigheden, topsport of topcultuur beoefening van de betrokkene en het lidmaatschap van de universiteitsraad, faculteitsraad, opleidingscommissie of een bestuur (categorie 3 of 4 conform de Regeling FOBOS).*
 - b. *De persoonlijke omstandigheden dienen, in overleg met de studieadviseur, te worden voorgelegd aan de Commissie Persoonlijke Omstandigheden (CPO). De melding dient te worden ondersteund door bewijsstukken.*

- c. *De CPO beoordeelt de geldigheid en de ernst van de persoonlijke omstandigheden. Hierover wordt verslag uitgebracht aan het opleidingsbestuur en de betreffende studieadviseur.*
- d. *Het oordeel van de CPO wordt meegenomen door het opleidingsbestuur bij de behandeling van het verzoek van de student.*
- 7) *Voordat het opleidingsbestuur tot een afwijzing overgaat, moet het de student een waarschuwing geven onder bepaling van een redelijke termijn waarbinnen de studieresultaten tot genoegen van het opleidingsbestuur moeten zijn verbeterd. Bovendien heeft de student het recht te worden gehoord voordat het opleidingsbestuur tot een afwijzing over gaat (WHW art. 7.8b lid 4).*
- 8) *In het besluit van het opleidingsbestuur met betrekking tot het studieadvies wordt melding gemaakt van de mogelijkheid om in beroep te gaan. Uitsluitend tegen een studieadvies waaraan een afwijzing is verbonden kan binnen zes weken beroep worden aangetekend bij het College van Beroep voor de Examens.*

Art 6.4 - UITSTELLEN STUDIEADVIES

Toelichting: instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

- 1) *Het studieadvies als bedoeld in artikel 6.3 lid 1 kan worden uitgesteld, indien:*
 - a. *de student voor de opleiding is ingeschreven op of ná 1 oktober van het desbetreffende studiejaar en uiterlijk op 31 augustus van dat studiejaar niet heeft voldaan aan de norm gesteld in artikel 6.3 lid 3, óf*
 - b. *als gevolg van persoonlijke omstandigheden aan het einde van het eerste jaar van inschrijving voor de opleiding nog geen uitspraak kan worden gedaan over de studiecapaciteiten van een student, óf*
 - c. *de student vóór 1 februari van het eerste jaar van inschrijving de opleiding formeel staakt.*
- 2) *Als staken van de opleiding wordt beschouwd het niet meer volgen van onderwijs of afleggen van enige vorm van toetsing voor deze opleiding, waarbij de student:*
 - a. *een uitschrijvingsverzoek doet aan de UT, óf*
 - b. *overstapt naar een andere opleiding op de UT en zich voor de opleiding uitschrijft en voor deze andere opleiding inschrijft, óf*
 - c. *met een bewijs betaald collegegeld aan een andere instelling voor hoger onderwijs verder gaat studeren*
- 3) *Als de student voor wie het studieadvies zoals bedoeld in artikel 6.3 lid 1 is uitgesteld, zich in een volgend studiejaar opnieuw inschrijft voor de betreffende opleiding, zal aan hem uiterlijk aan het eind van dat volgende studiejaar een studieadvies worden uitgebracht. Voor dit studieadvies geldt dezelfde norm als gesteld in artikel 6.3 lid 3.*
 - a. *De student voor wie het studieadvies als bedoeld in artikel 6.3 lid 1 wordt uitgesteld op grond van artikel 6.4 lid 1a, wordt binnen 6 weken na de datum van inschrijving schriftelijk medegedeeld vóór welke datum de opleiding het definitieve studieadvies zal uitbrengen.*

- b. *De student voor wie het studieadvies als bedoeld in artikel 6.3 lid 1 wordt uitgesteld op grond van artikel 6.4 lid 1b, wordt binnen 6 weken na het uitbrengen van het uitgestelde studieadvies schriftelijk medegedeeld vóór welke datum de opleiding het definitieve studieadvies zal uitbrengen.*
- c. *voor de student voor wie het studieadvies bedoeld in artikel 6.3 lid 1 wordt uitgesteld op grond van artikel 6.4 lid 1c, geldt als nieuwe uiterste datum voor het definitieve studieadvies het einde van het tweede jaar van inschrijving voor de betreffende opleiding.*

PARAGRAAF 7 - STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING

Toelichting: instemmingsrecht UR, adviesrecht FR

Art 7.1 - STUDEREN MET EEN FUNCTIEBEPERKING

- 1) Onder een functiebeperking wordt verstaan een lichamelijk zintuiglijke of andere functiestoornis die de student kan beperken in de studievoortgang.
- 2) Op basis van een gesprek met de studieadviseur wordt in overleg met de student verkend welke aanpassingen zoals bedoeld in artikel 2 van de Wet Gelijke Behandeling op grond van Handicap / Chronische ziekte (WGB h/cz) voor deze student het meest doeltreffend geacht worden.
- 3) Aanpassingen zijn gericht op het wegnemen van specifieke belemmeringen bij het volgen van het onderwijsprogramma en/of het afleggen van examens. Waar nodig kunnen dit voorzieningen betreffen omtrent toegankelijkheid van infrastructuur (gebouwen, onderwijsruimtes en faciliteiten) en studiemateriaal, aanpassingen in de toetsing, alternatieve leerroutes of een studieplan op maat. Bij het treffen van aanpassingen dient het bereiken van de eindtermen te zijn gewaarborgd
- 4) Op basis van het onder lid 2 bedoelde gesprek stelt de student een verzoek op tot aanpassingen. Dit verzoekschrift wordt, zo mogelijk drie maanden voordat de student zal deelnemen aan onderwijs, tentamens en toetsen waarvoor de aanpassing bedoeld is, ingediend bij de decaan van de faculteit.
- 5) Het verzoekschrift wordt onderbouwd door bescheiden (zoals een verklaring van een BIG-geregistreerde arts of een BIG-geregistreerde psycholoog of, indien er sprake is van dyslexie, van BIG-geregistreerde GZ-psycholoog of -orthopedagoog) die redelijkerwijs nodig zijn voor de beoordeling ervan.
- 6) De decaan van de faculteit beslist binnen een termijn van 20 werkdagen na ontvangst, of zoveel eerder als de urgentie van de aanvraag noodzakelijk maakt, over de toewijsbaarheid van het verzoek bedoeld in lid 4, en stelt de student en de betrokken studieadviseur van zijn oordeel in kennis.
- 7) De studieadviseur draagt er zorg voor dat de relevante betrokkenen tijdig worden geïnformeerd over de aanpassingen die zijn verleend aan een student met een functiebeperking.
- 8) Indien de decaan van de faculteit het verzoekschrift niet of niet geheel honoreert, stelt de decaan de student van de daaraan ten grondslag liggende motieven op de hoogte en wijst de student op de mogelijkheid van bezwaar en beroep. Bezwaar dient binnen zes weken, nadat de beslissing aan betrokkene is bekend gemaakt, schriftelijk te worden ingediend bij het loket voor de bezwaar- en beroepschriften (en klachten) van de balie van de Student Services.
- 9) Bij toekenning van aanpassing wordt aangegeven voor welke periode deze toekenning geldig is. Voor het einde van de periode zal door aanvrager en betrokken studieadviseur een evaluatie plaatsvinden. Hierin zal zowel de effectiviteit van de geboden aanpassingen als de noodzaak tot voortzetting ervan besproken worden.
- 10) Indien er sprake is van dyslexie, wordt er bij toekenning van extra tijd voor een toets maximaal 15 minuten extra per klokkuur toegekend.

- 11) *De decaan heeft de uitvoering van het proces zoals beschreven in lid 4 t/m 8 gemandateerd aan het opleidingsbestuur.*

PARAGRAAF 8 - WIJZIGINGEN, OVERGANGSREGELINGEN, BEROEP EN BEZWAAR

Toelichting: lid 1-4, 6-8 instemming UR, adviesrecht FR

Lid 5,9 instemmingsrecht FR, adviesrecht OLC

Art 8.1 - STRIJDIGHEID MET DE REGELING

Indien andere aanvullende regelingen en/of bepalingen over het onderwijs en/of examens in strijd zijn met deze onderwijs- en examenregeling gaat het bepaalde in deze onderwijs- en examenregeling voor.

In het kader van internationale samenwerking met hoger onderwijsinstellingen in het buitenland kunnen afspraken gemaakt zijn die afwijken van de regelingen in deze Onderwijs- en Examenregeling. Dergelijke afspraken zullen zo spoedig mogelijk bekend worden gemaakt en worden opgenomen in de opleidingsspecifieke bijlage.

Art 8.2 - FOUTEN OF ONVOLLEDIGHEDEN IN DE ADMINISTRATIE

Indien in de tentamenuitslag, een cijferlijst of een overzicht van het studieverloop van de student een kennelijke vergissing is gemaakt, is zowel de opleiding als de student verplicht om dit direct na constatering ervan, aan de andere partij kenbaar te maken en mee te werken aan het ongedaan maken van de gemaakte vergissing.

Art 8.3 - WIJZIGING REGELING

- 1) Inhoudelijke wijzigingen van deze onderwijs- en examenregeling worden door de decaan bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
- 2) Inhoudelijke wijzigingen van deze regeling zijn in beginsel niet van toepassing op het lopende studiejaar. Inhoudelijke wijzigingen kunnen wél van toepassing zijn op het lopende studiejaar indien belangen van de student hierdoor redelijkerwijze niet worden geschaad of indien er sprake is van overmacht.
- 3) Wijzigingen in deze regeling zijn niet van invloed op besluiten die eerder door de examencommissie zijn genomen.

Art 8.4 - OVERGANGSREGELING

- 1) Bij wijziging van de onderwijs- en examenregeling stelt de decaan zo nodig een overgangsregeling vast.
- 2) De overgangsregeling wordt gepubliceerd op de website van de opleiding *en opgenomen in de opleidingsspecifieke bijlage.*
- 3) Uitgangspunten bij de overgangsregeling in het geval het onderwijsprogramma wordt gewijzigd:
 - a) Wijzigingen in het onderwijsprogramma worden bekendgemaakt voorafgaand aan het studiejaar waarin de wijzigingen worden ingevoerd.
 - b) Er kan niet worden gegarandeerd dat alle onderwijseenheden van de opleiding, zoals die bestonden bij de inschrijving van een student voor die opleiding, tot zijn onderwijsprogramma blijven behoren. Het onderwijsprogramma zoals dat het meest recent door de decaan is vastgesteld is uitgangspunt bij het vaststellen van de uitslag van het bachelorexamen.

- 4) In de overgangsregeling wordt in ieder geval opgenomen:
 - a) welke onderwijseenheden equivalent zijn aan onderwijseenheden of delen van onderwijseenheden uit het geldende – in de opleidingsspecifieke bijlage opgenomen - onderwijsprogramma; dat indien een onderwijseenheid zonder praktische oefeningen wordt geschrappt uit het programma, in het studiejaar daarna minimaal tweemaal de gelegenheid wordt geboden schriftelijk of mondeling tentamen af te leggen of op andere wijze een beoordeling te verkrijgen;
 - b) dat indien een onderwijseenheid met praktische oefeningen wordt geschrappt uit het programma en in het studiejaar daarna geen gelegenheid meer wordt geboden tot het doen van de betreffende praktische oefeningen, minstens één onderwijseenheid wordt aangewezen die gedaan kan worden in plaats van de vervallen onderwijseenheid;
 - c) de geldigheidsduur van de overgangsregeling.
- 5) De overgangsregeling behoeft de instemming van de examencommissie met de bepalingen van lid 4.
- 6) De examencommissie kan in bijzondere gevallen in positieve zin voor de student afwijken van het aantal malen en de wijze waarop tentamens van vervallen onderwijseenheden kunnen worden afgelegd.

Art 8.5 - BEOORDELING ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

- 1) De decaan draagt zorg voor een regelmatige beoordeling van de onderwijs- en examenregeling en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking, en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de student voortvloeit.
- 2) De opleidingscommissie heeft volgens 9.18 WHW deels advies- en deels instemmingsrecht⁵ op delen van de onderwijs- en examenregeling.
- 3) De opleidingscommissie heeft tot taak jaarlijks de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling te beoordelen.

Art 8.6 - BEROEP EN BEZWAAR

Beroep tegen beslissingen van de examencommissie of van een examiner en bezwaar tegen beslissingen van de decaan op grond van deze regeling dient binnen zes weken, nadat de beslissing aan betrokkene is bekend gemaakt, schriftelijk te worden ingediend bij het loket voor de bezwaar- en beroepschriften (en klachten) van de balie van de Student Services.

Art 8.7 - HARDHEIDSCLAUSULE

In geval van aantoonbare onredelijkheid of onbillijkheid van overwegende aard kan, afhankelijk van het onderwerp, de examencommissie dan wel het opleidingsbestuur toestaan dat wordt afgeweken van de bepalingen in deze regeling. Leidend daarbij is welk gremium (examencommissie of opleidingsbestuur) volgens deze regeling de taak of bevoegdheid heeft om een beslissing te nemen over of een uitzondering te maken op een bepaling uit deze regeling

⁵ Ingangsdatum instemmingsrecht OLC's is 1 september 2017

Art 8.8 - BEKENDMAKING

De onderwijs- en examenregeling en de regels en richtlijnen van de examencommissie worden via de website van de opleiding bekend gemaakt.

Art 8.9 - INWERKINGTREDING

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2018 en vervangt de regeling van 1 september 2017.

REGLEMENTEN INZAKE ORDE, CALAMITEITEN EN ACADEMISCH WANGEDRAG (FRAUDE) BMS 2018-2019

Ordereglement

Om fraude bij tentamens en toetsen tegen te gaan gelden de volgende regels:

- Studenten dienen voor aanvang van het tentamen (toets) aanwezig te zijn. Laatkomers worden uiterlijk tot dertig minuten na aanvang van het tentamen (toets) toegelaten, dit ter beoordeling van de examiner/surveillant. Bij tentamens (toetsen) van maximaal een uur kan deze periode korter zijn, zulks ter beoordeling van de examiner/surveillant.
- Mobiele telefoons, pda's en vergelijkbare communicatieapparatuur moeten gedurende het tentamen (toets) uitgeschakeld zijn en dienen buiten handbereik van de student te zijn, in diens tas of jas voor in de tentamenruimte.
- Studenten dienen hun tas met al hun persoonlijke bezittingen, inclusief jas en mobiele telefoon, voor de start van het tentamen (toets) op de aangegeven plek voor in de tentamenruimte neer te leggen.
- Bij aanvang van het tentamen (toets) dienen studenten op het voorblad en op al het overige tentamenwerk (toetswerk) naam en studentnummer te vermelden. Studenten ondertekenen het voorblad.
- Studenten mogen de tentamenruimte niet eerder verlaten dan na 30 minuten na aanvang van het tentamen (toets).
- Studenten die de ruimte verlaten zonder toestemming van de examiner worden niet meer toegelaten tot de tentamenruimte.
- Studenten nemen tijdens tentamenzittingen (toetszittingen) zodanige rust in acht dat zij op geen enkele manier hinder veroorzaken voor medestudenten.
- Studenten worden verwacht bekend te zijn met specifieke gedragingen gerelateerd aan academische normen en waarden, wetenschappelijke integriteit en overige gedragsregels die hun voorafgaand aan een onderwijseenheid of tentamen (toets) zijn uitgelegd. Als studenten zich in vergelijking met dergelijke gedragsregels ongepast gedragen gedurende de onderwijseenheid of het tentamen (toets), wordt dit beschouwd als fraude (onrechtmatige daad).
- Studenten moeten zich tijdens het tentamen (toets) kunnen legitimeren door het tonen van de collegekaart op verzoek van de examiner/surveillant. Studenten mogen zich niet voor een ander uitgeven. Studenten die zich niet op verzoek kunnen legitimeren, kunnen uitgesloten worden van het tentamen (toets). De examiner/surveillant beslist in deze.
- Op tafel mag niets anders liggen dan de toegestane noodzakelijkheden voor het tentamen (toets). De examiner/surveillant beslist in deze.
- Studiemateriaal (bijvoorbeeld een grafische rekenmachine, woordenboek of wetboek) mag alleen worden gebruikt, als dit uitdrukkelijk is toegestaan door de examiner/surveillant.
- Het gebruik van alle elektronische en technologische apparatuur zoals rekenmachines, tablets, notebooks, laptops, mobiele telefoons en wearables tijdens een tentamen (toets) is verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan door de examiner/surveillant.
- Het gebruik van boeken en andere informatiebronnen tijdens een tentamen (toets) is verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan door de examiner/surveillant.
- Bij digitale tentamens (toetsen) mogen studenten geen ander computer- of softwareprogramma, applicatie, website en/of andere bronnen openen dan die welke is (zijn) toegestaan door de examiner/surveillant. De examiner/surveillant heeft het recht dit te controleren. Het in welke vorm dan ook verspreiden van enige informatie over het digitale tentamen (toets) is niet toegestaan, als dit mogelijk zou zijn met de toegestane software of applicatie of op enige andere wijze.

- Spieken en/of het bieden van gelegenheid aan (een) ander(en) om te spieken is verboden en wordt beschouwd als fraude. Het bezit van een spiekbriefje is genoeg voor het vaststellen van fraude, ook als dit niet is gebruikt. Praten of anderszins communiceren met (een) medestudent(en) binnen of buiten de tentamenruimte, zonder toestemming van de examiner/surveillant, is evenmin toegestaan en kan worden beschouwd als fraude.
- Studenten mogen tijdens het tentamen (toets) geen inhoudelijke vragen stellen. Na afloop van het tentamen (toets) kunnen dergelijke vragen worden gesteld aan de examiner van het betreffende tentamen (toets).
- Een kort toiletbezoek is alleen mogelijk indien persoonlijke omstandigheden hiertoe aanleiding geven en op basis van verlof daartoe van de examiner/surveillant en volgens door hem (haar) gestelde regels. Indien mogelijk zal een van de examinatoren/surveillanten de student begeleiden naar het toilet. Er kan slechts per examenruimte op enig moment aan één persoon tegelijk (van het betreffende tentamen/toets) toestemming worden gegeven voor een toiletbezoek. Alle apparatuur moet daarbij in de tentamenruimte blijven. Toiletbezoek is niet toegestaan gedurende de eerste 60 minuten en laatste 30 minuten van het tentamen.
- Tegelijk met of direct na het inleveren van het tentamenwerk (toetswerk), kan de examiner/surveillant de student vragen te tekenen voor aanwezigheid bij het tentamen (toets) en voor het inleveren van het tentamenwerk (toetswerk).

Reglement in geval van calamiteiten

1. Indien zich een calamiteit voordoet of dreigt voor te doen vlak voor een tentamen (toets) of tijdens een tentamen (toets), is de examiner/surveillant bevoegd te handelen zoals aangegeven in deze regels. Alle studenten dienen de instructies van de examiner/surveillant op te volgen.
2. Indien zich een calamiteit voordoet of dreigt voor te doen vlak voor een tentamen (toets), geldt de volgende procedure. Het tentamen (de toets) wordt onmiddellijk uitgesteld. De examiner stelt in overleg met de opleidingsdirecteur een nieuw tentamenmoment (toetsmoment) vast.
3. Het nieuw vastgestelde tentamenmoment (toetsmoment) is bindend en dient plaats te vinden binnen een maand na het oorspronkelijke tentamen (toets) (vakantieperiodes niet meegerekend). Het nieuw vastgestelde tentamenmoment (toetsmoment) wordt binnen drie werkdagen na de calamiteit bekendgemaakt overeenkomstig de gebruikelijke procedures.
4. Indien zich een calamiteit voordoet of dreigt voor te doen tijdens een tentamen (toets), dient er, indien mogelijk, als volgt te worden gehandeld:
 - a. Op al het tentamenwerk (toetswerk) hebben de studenten bij aanvang van het tentamen (de toets) hun naam, studentnummer en handtekening gezet.
 - b. Alle aanwezigen volgen de instructies van de verantwoordelijke instantie, en/of de examiner/surveillant op en verlaten op hun last onmiddellijk de tentamenruimte.
 - c. De studenten laten het gemaakte tentamenwerk (toetswerk) achter in de tentamenruimte.
 - d. Indien studenten in de gelegenheid zijn geweest te beginnen met het tentamen (de toets), bepaalt de examiner, indien dit redelijkerwijze mogelijk is, op grond van het (deels) gemaakte tentamenwerk (toetswerk) het eindcijfer.
5. Indien de examiner geen eindcijfer kan bepalen zoals is omschreven in artikel 4d, stelt de examiner in overleg met de opleidingsdirecteur een nieuw tentamenmoment (toetsmoment) vast. Dit nieuw vastgestelde tentamenmoment (toetsmoment) dient plaats te vinden binnen een maand na het door een calamiteit afgebroken tentamen (toets) (vakantieperiodes niet meegerekend) en staat open voor alle studenten die zich voor het oorspronkelijke tentamen (toets) hadden ingeschreven.
6. Regels in geval van calamiteiten zijn van toepassing bij elk officieel alarm.

Fraudereglement

De examencommissies en opleidingen van BMS hebben besloten om hetgeen beschreven is in het Studenten Statuut over 'academisch wangedrag en fraude' als basis te gebruiken voor het fraudereglement. Deze tekst is op enkele punten aangevuld met specifieke facultaire regelingen. Deze aanvullingen zijn cursief weergegeven.

Academisch wangedrag en fraude

Studenten van alle niveaus zijn bekend met het gepubliceerde beleid op het gebied van plagiaat en fraude aan de universiteit. Promovendi worden de normen voor wetenschappelijke integriteit geleerd en zij worden geacht deze normen toe te passen in hun werkzaamheden. Een tentamen is een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van een student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (WHW art 7.10). Een toets/tentamen kan uit meerdere toetsen bestaan. Fraude en plagiaat is dusdanig handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over de kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.

Een tentamen is een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van een student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (art 7.10 WHW). Een tentamen kan uit een aantal toetsen bestaan. Bij elke vorm van toetsing dient de student eigen en origineel werk in te leveren. Indien hiervan geen sprake is, wordt dit beschouwd als fraude.

Onder fraude wordt in ieder geval verstaan:

- a. Het bij toetsen/tentamens (in welke vorm ook) gebruik maken van andere hulp of hulpmiddelen (elektronische of technologische) dan die waarvan de examinator vóór het begin van de onderwijseenheid en/of het tentamen of toets heeft bekendgemaakt dat ze waren toegestaan, of waarvan de student wist of behoorde te weten dat zij niet zijn toegestaan.
- b. Gedrag van studenten waarvan de examinator vóór het afnemen van een toets/tentamen bekend heeft gemaakt dat het als frauduleus beschouwd wordt, of waarvan de student weet of behoort te weten dat dat niet is toegestaan. Hieronder vallen in ieder geval:
 - Zich voor het moment dat een toets/ tentamen zal plaatsvinden in het bezit stellen van de opgaven hiervan;
 - Spieken al dan niet:
 - met behulp van spiekbriefjes;
 - *bezitten van spiekbriefjes;*
 - door af te kijken bij toetsen en/of tentamens;
 - door af te laten kijken bij toetsen en/of tentamens;
 - door het ontvangen of verzenden van (tekst)berichten;
 - Door tijdens de uren dat een toets/tentamen wordt afgenomen en terwijl het werk nog niet is ingeleverd, in contact te treden met anderen (via elektronische of technologische hulpmiddelen), anders dan met de examinator of surveillant.
 - Door zich tijdens een toets/ tentamen uit te geven voor iemand anders, dan wel zich door iemand anders te laten vertegenwoordigen.
- c. Overnemen van andermans of eigen werk zonder correcte bronvermelding, ook wel plagiaat. Onder plagiaat vallen in ieder geval:
 - Het letterlijk overnemen of gebruiken van (delen van) andermans werk (originele termen, ideeën, resultaten of conclusies, illustraties, prototypes) en het te presenteren als eigen werk; ook als delen van een tekst zonder bronvermelding uit een andere tekst (op papier of op het Internet) zijn overgenomen is sprake van plagiaat(ook als er kleine wijzigingen zijn aangebracht);
 - Het overnemen van beeld- of geluidsmateriaal, testresultaten, ontwerpen, software en programmacodes van anderen zonder verwijzing en dit daardoor presenteren als eigen werk;

- Het niet duidelijk markeren van letterlijke citaten (bijvoorbeeld met aanhalingstekens, inspringen, witregels) zodat ten onrechte de indruk wordt gewekt dat een deel van de geciteerde passages eigen werk is;
 - Het vermelden van literatuur die de student niet zelf geraadpleegd heeft (maar bijvoorbeeld via verwijzingen in andere literatuur is tegengekomen);
 - Het gebruiken van teksten die zijn geschreven in samenwerking met anderen zonder dat dit expliciet wordt vermeld;
 - Het inleveren van reeds eerder geheel of gedeeltelijk gepubliceerd eigen werk (bijvoorbeeld werkstuk van andere cursus), zonder duidelijke bronvermelding;
 - Meeliftgedrag, het niet in gelijke mate bijdragen aan een groepsopdracht;
- d. Fraude omvat maar is niet beperkt tot:
- Manipulatie van onderzoekgegevens bij (groeps-)opdrachten,
 - Het vervalsen van data (bijvoorbeeld het zelf invullen van interviews of vragenlijsten).
- e. *Onrechtmatige daad.*
- f. *Alle andere vormen van fraude dan die bij lid 2a tot en met 2e zijn genoemd, zulks ter beoordeling van de Examencommissie.*

De examencommissie van de opleiding stelt een fraudereglement op waar eventueel aanvullende bepalingen rondom fraude zijn vastgelegd. Daarnaast is hierin beschreven hoe er bij (het vermoeden van) fraude gehandeld wordt. In voorkomende gevallen beslist de examencommissie of er sprake is van fraude.

Procedure

Indien de examiner of surveillant bij of na het afleggen van een tentamen (toets) een gemotiveerd vermoeden van fraude heeft, maakt de examiner/surveillant hiervan een aantekening op het tentamen (toets) van de betrokken student.

De examiner/surveillant heeft het recht de niet-toegestane hulpmiddelen en apparatuur in beslag te nemen.

De student heeft het recht het tentamen (toets) af te maken.

De examiner meldt het vermoeden van fraude schriftelijk aan de student en aan de Examencommissie. Deze werkwijze geldt ook bij een vermoeden van fraude van (een gedeelte van) een onderwijseenheid, zoals een opdracht, assignment, presentatie of essay.

Deze schriftelijke melding moet in ieder geval de volgende informatie bevatten (mail naar [Examencommissies BMS](#)):

- a) Naam betrokken student(en) incl. studentnummer
- b) Module-/ vaknaam en vakcode. Vermeld indien noodzakelijk ook het specifieke module-/ of vakonderdeel waarbin de mogelijke fraude is ontdekt.
- c) Schriftelijke informatie over de mogelijke fraude of over wat er gebeurd is tijdens het tentamen
- d) specifieke extra informatie (bijv. bewijsmateriaal uit Ephorus)
- e) De examiner moet de student(en) op de hoogte stellen van het vermoeden van fraude bij een opdracht en het beoordelen van deze opdracht wordt uitgesteld.

De Examencommissie volgt hierna de volgende vastgestelde procedure:

1. De Examencommissie zal de melding onderzoeken en hoort hiervoor zowel de examinerator als de betrokken student(en).
2. De Examencommissie bepaalt vervolgens of sprake is van fraude en welke maatregelen eventueel getroffen moeten worden.
3. De Examencommissie deelt haar beslissing hierover schriftelijk mee aan de betrokken student(en).

Maatregelen of sancties

De Examencommissie kan de betrokken student(en) wegens fraude voor de duur van maximaal één (1) jaar uitsluiten van deelname aan het betreffende tentamen, toets of (ander gedeelte van een) onderwijseenheid.

In het uiterste geval kan de Examencommissie na vaststelling van fraude besluiten de betrokken student voor de duur van maximaal één (1) jaar uit te sluiten van deelname aan alle tentamens en toetsen van de opleiding. Een student mag een onderwijseenheid waarbij op enige wijze fraude is vastgesteld niet vervangen door een andere onderwijseenheid zolang de uitsluiting van kracht is.

Bij ernstige (herhaalde) fraude kan de Examencommissie het instellingsbestuur verzoeken de inschrijving van de student voor de opleiding definitief te beëindigen met ingang van de maand volgend op die waarin de fraude is geconstateerd.

Voor wat betreft bezwaar en beroep tegen een beslissing die in het kader van dit reglement is genomen, is artikel 8.6 van de Bachelor en Master OER van toepassing.